

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3CoKR/57/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1120209066
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Tóth
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1120209066.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Tótha a členov senátu JUDr. Paulíny Pacherovej a JUDr. Eleny Kúšovej, v právnej veci žalobcu: Slovenská republika, zastúpená Okresným úradom Bratislava, so sídlom Tomášikova 46, 832 05 Bratislava, zastúpeného: 1. Dentons Europe CS LLP, so sídlom One Fleet Place, Londýn EC4P 4GD, zapísaná v registri obchodných spoločností Anglicka a Walesu pod registračným číslom OC340214, konajúca prostredníctvom svojej organizačnej zložky: Dentons Europe CS LLP, organizačná zložka, so sídlom Štefánikova 15, 811 05 Bratislava, Slovenská republika, IČO: 36 861 391, 2. JUDr. Peter Kubina, advokát spolupracujúci s Dentons Europe CS LLP, číslo licencie SAK 4870, so sídlom Štefánikova 15, 811 05 Bratislava, 3. JUDr. Daniel Lipšic, LLM, advokát spolupracujúci s Dentons Europe CS LLP, číslo licencie SAK 1815, so sídlom Štefánikova 15, 811 05 Bratislava, proti žalovanému: P. X. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. X/A, XXX XX B., korešpondenčná adresa: J. 1, XXX XX B., štátny občan SR, zastúpenému: JUDr. Sylvia Filipová, advokátka so sídlom kancelárie Radvanská 1, 811 01 Bratislava, o určenie neúčinnosti právnych úkonov a o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I č. k. 1Cbi/16/2020-77 zo dňa 08.06.2020, pomerom hlasov 3 : 0, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd uznesenie Okresného súdu Bratislava I č. k. 1Cbi/16/2020-77 zo dňa 08.06.2020 potvrdzuje.

II. Žalovanému sa u k l a d á povinnosť nahradiť žalobcovi, k rukám jeho právneho zástupcu, plnú náhradu trov odvolacieho konania, a to do troch dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie v osobe vyššieho súdneho úradníka, po právoplatnosti tohto rozsudku, rozhodne o výške náhrady trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie, na návrh žalobcu, nariadil neodkladné opatrenie, ktorým žalovanému zakázal až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej:

A) prevádzať, rozdeľovať, zaťažovať záložným právom a inými právami v prospech iných osôb, obchodný podiel v spoločnosti KLM Group, s.r.o., so sídlom Radvanská 1, 811 01 Bratislava, IČO: 45 244 863, zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, Odd: Sro, vložka č. 61194/8, ktorý zodpovedá 100 % -nému podielu na základnom imaní spoločnosti,

B) o nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že o tomto nároku rozhodne až v konečnom rozhodnutí.

1.1. Na odôvodnenie svojho rozhodnutia prvoinštančný súd uviedol, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je spojený s konaním vo veci samej, ktorou je odporovacia žaloba. Ide o odporovanie majetok ukracujúcim právnym úkonom úpadcu, týkajúcich sa neodkladným opatrením identifikovaného obchodného podielu. Tento návrh na nariadenie neodkladného opatrenia prvoinštančný súd vyhodnotil ako dôvodný majúc za to, že žalobca osvedčil nebezpečenstvo bezprostredne hrozacej ujmy a potrebu ochrany porušeného práva, t. j. skutočnosti, z ktorých sa dá vyvodiť záver o dôvodnosti nariadenia neodkladného opatrenia.

1.1. Výkladom ustanovení § 57, § 107a zákona NR SR č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej tiež: „ZoKR“) dospel k záveru, že žalobca preukázal hmotnoprávny vzťah k predmetu sporu, ktorý osvedčuje jeho vecnú aktívnu legitímáciu. Uviedol, že výklad práva, podľa ktorého štát nemá postavenie prihláseného veriteľa a nemá právo odporovať právnym úkonom úpadcu, upiera štátu právo na súdnu ochranu súdom priznanej pohľadávky pred ukracujúcimi právnymi úkonmi úpadcu. Na podporu tohto záveru poukázal na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. Pl. ÚS 33/97, z ktorého vyplýva, že „...aplikácia práva vychádzajúca len z jeho jazykového výkladu je úplne neudržateľným momentom používania práva. Mechanická aplikácia abstrahujúca, resp. neuvedomujúca si, a to buď úmyselne alebo v dôsledku nevzdelanosti, zmysel a účel právnej normy, činí z práva nástroj odcudzenia a neistoty.“

1.2. Vychádzajúc z povahy a účelu neodkladného opatrenia súd prvej inštancie uviedol, že pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúca potenciálna obava preukázaná „v rovine budúcnosti“. Stotožnil sa s argumentáciou žalobcu, že nariadením neodkladného opatrenia sa zabezpečí účel konania vo veci samej a do rozhodnutia súdu nedôjde k prevodu majetku na tretie osoby. V prejednávanej veci ide o majetok veľkej finančnej hodnoty (k 31.12.2016 predstavoval obchodný podiel sumu 1.834.451,- Eur) a súd vníma, že nárok žalobcu (jeho budúca vymožiteľnosť) bude ohrozený, nakoľko prípadným prevodom majetku označeného v petite návrhu hrozí zhoršenie právneho postavenia žalobcu, ako i možné sťaženie konania vo veci samej.

1.3. Vo vzťahu k primeranosti neodkladného opatrenia uviedol, že nakoľko pohľadávka žalobcu v tejto fáze nie je vyjadrená numericky (nárok štátu predstavuje hodnotu zostávajúceho majetku po uspokojení všetkých pohľadávok proti podstate a prihlásených pohľadávok voči úpadcovi), súd sa nezaoberal hodnotou tvrdenej pohľadávky a jej primeranosti k hodnote vecí, ku ktorým je obmedzené dispozičné právo protistrany.

2. Toto rozhodnutie v zákonnej lehote napadol odvolaním žalovaný poukazujúc na odvolacie dôvody premietnuté v § 365 ods. 1 písm. b), h) zákona NR SR č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej tiež: „CSP“), čím napadnutému rozhodnutiu vytýkal porušenie práva na spravodlivý proces v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu a nesprávne právne posúdenie veci.

2.1. V odvolacej argumentácii uviedol, že súd prvej inštancie spolu s uznesením o nariadení neodkladného opatrenia žalovanému nedoručil návrh žalobcu na jeho nariadenie, čím porušil povinnosť vyplývajúcu z § 331 ods. 1, veta prvá CSP a zásady č. 6 a č. 9 CSP. Nesprávny postup prvoinštančného súdu videl aj pri aplikácii § 129 CSP, pri odstraňovaní väd podania. Týmto nesprávnym procesným postupom bol podľa odvolateľa naplnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP.

2.2. Odvolateľ sa nestotožnil ani s právnym posúdením veci súdom prvej inštancie v jeho závere o danosti vecnej aktívnej legitímácie žalobcu v konaní o neodkladnom opatrení a v konaní vo veci samej. Bol názoru, že štát má aj v konkurze podľa § 107a ZoKR povinnosť prihlásiť si pohľadávku postupom vyplývajúcim z § 24 ZoKR, ktorým sa zakladá jeho postavenie účastníka konania. V konkurze vedenom na majetok úpadcu E. B. štát takto nekonal a z tohto dôvodu nemá postavenie konkurzného veriteľa. Tým pádom v prejednávanej veci nedisponuje aktívnou legitímáciou na podanie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ani na podanie žaloby vo veci samej.

2.2.1. Odvolateľ mal za to, že štát je v konkurze vedenom podľa § 107a ZoKR, len prijímateľom nároku z treštu prepadnutia majetku, ktorý zostane po uspokojení všetkých prihlásených veriteľov.

2.2.2. Z dôvodovej správy k zákonu NR SR č. 224/2010 Z.z. (ktorým bol s účinnosťou od 01.09.2010 zavedený § 107a do ZoKR) je zreteľná previazanosť trestnoprávnej a súkromnoprávnej úpravy. Zákon sleduje ochranu tretích osôb - veriteľov dlžníka a zákonodarca výkon treštu prepadnutia majetku riešil s použitím konkurzného zákona, kolektívnym uspokojením veriteľov dlžníka. Odvolateľ teda namietal, že nie je preto možné prisvedčiť záveru prvoinštančného súdu, že konanie podľa § 107a ZoKR je iniciované za účelom potrestania odsúdeného. Naopak, je iniciované za účelom uspokojenia veriteľov a následne odovzdania prepadnutého majetku štátu. Na základe uvedeného žalovaný vzniesol námietku nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu na podanie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

2.3. Žalovaný konštatoval, že z jeho strany neexistoval a ani neexistuje žiaden právny úkon, ktorý by smeroval k sťaženiu alebo zmareniu exekúcie voči majetku z odporovaných právnych úkonov, čím žalobca neosvedčil súdu rozhodujúce skutočnosti, odôvodňujúce vydanie napadnutého uznesenia.

2.4. Ostatne odvolateľ vyslovil, že právo jeho právneho predchodcu ako prevodcu obchodného podielu nakladať s týmto majetkom nebolo v čase prevodu žiadnym spôsobom obmedzené a nebolo obmedzené ani niekoľko ďalších rokov. Až následne trestným rozsudkom štát vymedzil rozsah majetku, ktorý má byť trestom postihnutý a bude podliehať konkurzu. V čase vydania rozsudku obž. E. B. už vlastníkom predmetného obchodného podielu nebol, a teda sa domnieval, že správca nie je oprávnený určovať

väčší rozsah trestu než ten, ktorý bol vymedzený v rámci trestného rozsudku, a preto navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia podľa § 389 ods. 1 písm. b), d) CSP zrušil.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného zotrval na predchádzajúcich tvrdeniach, na ktorých založil dôvodnosť neodkladného opatrenia. Uviedol, že okolnosť neumožňujúca určiť výšku nároku štátu v čase prihlasovania pohľadávok v konkurznom konaní, neznamená, že v inom čase jeho kvantifikácia nebude možná. Poukázal na obdobnosť situácie pri budúcej pohľadávke, ktorá po jej vzniku môže mať odlišnú výšku.

3.1. K procesnému pochybeniu súdu prvej inštancie spočívajúcim v nedoručení návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žalovanému spolu s napadnutým uznesením uviedol, že táto vada nezakladá odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP, nakoľko nepredchádzala vydaniu rozhodnutia. Konštatoval, že nedoručenie návrhu po vydaní rozhodnutia nemôže mať za následok jeho nesprávnosť, ani nesprávny procesný postup. Je možné ju odstrániť súdom prvej inštancie alebo odvolacím súdom. Žalovaný má prístup do elektronického aj listinného spisu, čo mu bez ťažkostí umožňovalo nahliadnuť do spisu ešte pred vydaním napadnutého uznesenia.

3.2. V čase realizácie prevodu majetku na žalovaného už úpadca musel mať vedomosť o hroziacom treste prepadnutia majetku a rovnakú vedomosť musel mať aj žalovaný, keďže je sám advokátom a obhajoval úpadcu v trestnom konaní a v tomto smere je konštrukcia ZoKR postavená na možnosti odporovať ukracujúcim právnym úkonom, ak boli urobené počas piatich rokov pred začatím konkurzného konania, čo v tomto prípade bolo splnené.

3.3. Pri argumentácii o neosvedčení sťaženia, či zmarenia exekúcie, poukázal na právnu doktrínu (komentár k CSP Števec M., a kol. Praha: C.H. Beck 2016, str. 1107), doplnil, že pre nariadenie neodkladného opatrenia nie je potrebné uskutočnenie konkrétnych úkonov bezprostredne smerujúcich k sťaženiu, či zmareniu exekúcie. Postačuje potenciálna obava, t. j. existencia obavy preukázaná v rovine budúcnosti. Ak by sa malo čakať na to, kým žalovaný urobí právne úkony smerujúce k nakladaniu s obchodným podielom, bolo by už neodkladné opatrenie márne.

3.4. Napadnuté rozhodnutie navrhol ako vecne správne potvrdiť. Voči žalovanému si súčasne uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

4. Žalovaný v replike k vyjadreniu žalobcu zotrval na predchádzajúcej argumentácii. Uviedol, že nedoručení návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a jeho príloh mu súd znemožnil kvalifikovaným spôsobom uplatňovať prostriedky procesnej obrany, čím je daný dôvod na zrušenie napadnutého uznesenia.

4.1. S poukazom na pripojený článok P. P. K. a P. V. F. „Kazuistika - trest prepadnutia majetku v kontexte vlastníckeho práva“, zotrval aj na dôvodnosti námietky nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia a vo veci samej. Vo svojej argumentácii uviedol, že uvedení autori v článku zverejnenom na portáli www.akademiapz.sk <<http://www.akademiapz.sk>> dospeli k záveru, že štát v konkurze podľa § 107a ZoKR nemá postavenie konkurzného veriteľa, keďže nedisponuje pohľadávkou spôsobilou na uspokojenie s ostatnými veriteľmi, ale po skončení konkurzu má nárok na majetok odsúdeného, namiesto odsúdeného a nie popri konkurzných veriteľoch.

5. Žalobca v následnej duplike uviedol, že nespochybňuje povinnosť súdu doručiť návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, avšak žalovaný mal možnosť oboznámiť sa s jeho obsahom nahliadnutím do elektronického spisu, alebo do jeho fyzickej podoby. Jeho prístup je formalistický a potláča zmysel doručenia návrhu. Ak sa žalovaný rozhodne nevyužiť možnosť nahliadnuť do návrhu, hoci mu v tom nič nebráni, jeho správanie možno interpretovať tak, že nepociťuje potrebu dodať viac k procesnej obrane proti napadnutému zneseniu. Žalobca z dôvodu opatrnosti a za účelom odstránenia týchto formálnych námietok zaslal právnej zástupkyňi žalovaného e-mailom návrh na nariadenie neodkladného opatrenia aj s jeho prílohami.

5.1. Žalobca zotrval na svojom tvrdení i vo vzťahu k danosti jeho vecnej aktívnej legitímácie.

5.2. Žalovaným uvádzaný odborný článok označil za vítanú odbornú diskusiu bez právnej záväznosti. Názor autorov článku si podľa žalobcu doposiaľ neosvojil v rozhodovacej praxi žiaden súd. Uzavrel, že vo vyslovení záveru, ktorý právny názor zodpovedná textu, účelu a zmyslu právnej normy, majú posledné slovo súdy.

6. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), prejednal vec v rozsahu predpokladanom v § 379 CSP, bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 CSP a oboznámia sa s procesným postupom

súdu prvej inštancie, ako aj s dôvodmi uvedenými v odvolaní, dospel k záveru, že pokiaľ ide o odvolanie žalovaného, toto nie je dôvodné.

7. Z obsahu spisu má odvolací súd preukázané, že nariadené neodkladné opatrenie je spojené s konaním vo veci samej, ktorou je žaloba žalobcu o neúčinnosť právnych úkonov voči konkurzným veriteľom dlžníka.

7.1. Neodkladné opatrenie nariadené súdom prvej inštancie súvisí s konkurzom na majetok dlžníka: E. B., nar. XX.XX.XXXX, vyhlásenom dňa 20.05.2019, zverejnením uznesenia o vyhlásení konkurzu v Obchodnom vestníku č. 95/2019. Prebiehajúci konkurz podlieha režimu § 107a ZoKR a bol vyhlásený na základe právoplatného trestného rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2To/3/2019 zo dňa 14.03.2019, ktorým bol dlžníkovi uložený trest prepadnutia majetku.

8. Podľa § 107a ods. 1 ZoKR v znení účinnom od 01.03.2017 (v čase vyhlásenia konkurzu), ak príslušný súd doručí konkurznému súdu právoplatné rozhodnutie o uložení trestu prepadnutia majetku, konkurzný súd bezodkladne bez návrhu rozhodne o vyhlásení konkurzu na majetok toho, komu bol takýto trest uložený. Konkurzný súd rozhoduje uznesením, proti ktorému nie je prípustné odvolanie. Takto vyhlásený konkurz sa vedie podľa tejto časti zákona.

Podľa § 107a ods. 2 ZoKR, v cit. znení, v konaní podľa odseku 1

a) konkurzný súd ustanoví alebo odvolá správca na základe návrhu orgánu štátnej správy príslušného podľa osobitného predpisu, ktorý bude spravovať majetok štátu podľa písmena d) (ďalej len "dočasný správca"),

b) právo popierať prihlásené pohľadávky má len správca a dočasný správca,

c) pôsobnosť príslušného orgánu vykonáva dočasný správca alebo ním určená osoba,

d) nárok štátu z prepadnutia majetku možno uspokojiť až po uspokojení všetkých pohľadávok proti podstate a všetkých prihlásených pohľadávok; zostávajúci majetok je správca povinný bez zbytočného odkladu po zrušení konkurzu vydať dočasnému správcovi.

Podľa § 59 ods. 1 zákona NR SR č. 300/2005 Z.z. Trestného zákona (ďalej aj: „Tr. zák.“), trest prepadnutia majetku postihuje, v rozsahu, ktorý patrí odsúdenému pri výkone trestu prepadnutia majetku po ukončení konkurzného konania,

a) výťažok zo speňaženia majetku,

b) majetok vylúčený zo súpisu majetku podstát,

c) majetok podliehajúci konkurzu, ak nedošlo k speňaženiu majetku.

Podľa § 59 ods. 2 Tr. zák., vlastníkom prepadnutého majetku sa stáva štát, ak súd nerozhodne inak na základe vyhlásenej medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná.

Podľa § 423 zákona NR SR č. 301/2005 Z.z. Trestného poriadku (ďalej aj: „Tr. por.“), len čo sa stal rozsudok, ktorým bol uložený trest prepadnutia majetku, vykonateľným, zašle predseda senátu príslušnému konkurznému súdu rovnopis rozsudku bez odôvodnenia na postup podľa osobitného zákona.

Podľa § 327 CSP, ak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahuje predpísané náležitosti alebo je nezrozumiteľný, alebo neurčitý, súd taký návrh odmietne, ak ide o také vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní; ustanovenia o odstraňovaní väd podania sa nepoužijú.

Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Základom rozporu medzi stranami, ktorý odvolací súd hodnotí ako právne podstatnú otázku pre rozhodnutie o odvolaní, spočíva vo výklade § 107a ZoKR. Konkrétne v posúdení, či táto právna norma upravujúca konkurz vedený na podklade právoplatného rozhodnutia o uložení trestu prepadnutia majetku, dáva z hľadiska jej jazykového a teleologického výkladu záver pre konštatovanie o postavení štátu ako veriteľa úpadcu. Vyriešenie uvedenej otázky je základom pre posúdenie vecnej aktívnej

legitimácie žalobcu v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia a pre ďalšie skúmanie jeho dôvodnosti.

9.1. Odvolací súd sa pri hodnotení právnej úpravy § 107a ZoKR, v znení účinnom od 01.03.2017 (t. j. v čase vyhlásenia konkurzu), v spojení s § 59 Tr. zák. a § 423 Tr. por., stotožnil s právnym záverom súdu prvej inštancie, že štátu postavenie veriteľa v konkurze vedenom podľa § 107a ZoKR svedčí.

9.1.1. Odvolací súd pri plnení základnej úlohy súdov, ktorou je výklad práva prostredníctvom judikatúry, v mnohých prípadoch kriticky vníma nedostatočnosť, neúplnosť a žiaľ aj nejasnosť legislatívnych úprav. Stotožňuje sa preto s právnou argumentáciou súdu prvej inštancie, že výklad práva nemôže spočívať len v mechanickej aplikácii jeho gramatického znenia. Súd je povolaný právo vykladať aj podľa zmyslu a účelu, ktorý sa daným zákonom sleduje (III. ÚS 341/2007, IV. ÚS 71/2013, II. ÚS 46/2015).

9.1.2. Ústavný súd SR v rozhodnutí IV. ÚS 71/2013-36 zaujal stanovisko, že k výkladu právnych predpisov a ich inštitútov nemožno pristupovať len z hľadiska textu zákona ani v prípade, keď sa text môže javiť ako jednoznačný a určitý, ale predovšetkým podľa zmyslu a účelu zákona.

9.1.3. Dôvodová správa k čl. IV. bod 2 zákona NR SR č. 224/2010 Z.z., ktorým sa do konkurzného zákona zaviedol § 107a uvádza, že predmetným ustanovením sa upravuje previazanosť trestu prepadnutia majetku alebo ochranného opatrenia zhabania majetku v nadväznosti na konkurzné konanie. V takomto prípade súd rozhodne o vyhlásení konkurzu ex offa bez ďalšieho, a to uznesením, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

9.1.3.1. Účelom osobitnej formy konkurzu podľa § 107a ZoKR, zavedeného novelou č. 224/2010 Z.z., je realizácia trestu prepadnutia majetku dlžníka v prospech štátu po predchádzajúcom vysporiadaní záväzkov odsúdeného/dlžníka (ak existujú) voči jeho veriteľom z dlžníkovho majetku.

9.1.4. Je nesporné, že samotné začatie konkurzu je vyvolané nárokom štátu vyplývajúcim z právoplatného rozhodnutia trestného súdu o uložení trestu prepadnutia majetku. Na rozdiel od konkurzu vedeného na návrh veriteľa alebo dlžníka (kde je konkurzný súd povinný skúmať splnenie podmienok pre vyhlásenie konkurzu), v prípade § 107a ZoKR je súdu uložená zákonná povinnosť konkurz bezodkladne vyhlásiť, jedinou podmienkou je právoplatne uložený trest prepadnutia majetku.

9.2. V zmysle § 107a ZoKR je štát jedným z veriteľov úpadcu (ale zásadným a koncovým) s nárokom na jeho majetok (hodnotové vyjadrenie tohto nároku je závislé od výsledku zistení správcu a prihlášok pohľadávok iných veriteľov). Nárok štátu teda nespočíva v konkrétnej peniazmi vyjadrenej pohľadávke (v peňažnom plnení), ale v práve na majetok úpadcu (hmotný, nehmotný, majetkové práva ...), ktorý zostane po uspokojení všetkých veriteľov, ktorých pohľadávky podľa poradia predchádzajú túto osobitnú pohľadávku štátu. Odvolací súd sa stotožnil s argumentáciou žalobcu, že túto pohľadávku z hľadiska jej uspokojovania možno prirovnať k podriadenej pohľadávke.

9.3. Túto pohľadávku štátu voči dlžníkovi spočívajúcu v práve na jeho majetok si štát nie je povinný osobitne prihlasovať prihláškou, nakoľko jej priznanie a nespornosť vyplýva priamo z § 107a ZoKR. Odvolací súd sa preto nestotožnil s argumentáciou žalovaného, že postavenie štátu ako veriteľa je aj v konkurze vedenom podľa § 107a ZoKR v celom rozsahu podriadené režimu § 24 ZoKR a vzniká až riadnym prihlásením pohľadávky. Povinnosť štátu prihlásiť si do konkurzu pohľadávku je daná len v prípade, ak by voči úpadcovi ešte existovali aj prípadne ďalšie peňažné pohľadávky vyplývajúce z iného právneho dôvodu - titulu (napr. nedoplatky, súdne pohľadávky, pokuty a iné sankcie uložené orgánmi štátu), ktoré by bolo nutné prihlásiť prihláškou, čo však nie je tento prípad.

10. Odvolací súd, po preskúmaní obsahu spisu a procesného postupu súdu prvej inštancie, nevyhodnotil námietky žalovaného o porušení jeho práva na spravodlivý súdny proces a ohľadne naplnenia odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP, ako dôvodné.

10.1. Vo vzťahu k doručovaniu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia odvolací súd síce súhlasí s argumentáciou žalovaného, že procesnú povinnosť vyplývajúcu z § 331 ods. 1 veta prvá CSP, súd prvej inštancie porušil, čím procesne pochybil, keď spolu s uznesením žalovanému nedoručil aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Toto procesné pochybenie súdu prvej inštancie, podľa názoru odvolacieho súdu, nedosahuje závažnosť svedčiacu porušeniu práva žalovaného na spravodlivý súdny proces. Vo vzťahu k právnej úprave neodkladných opatrení nastolenej CSP je nutné uviesť, že účelom doručenia návrhu spolu s uznesením o nariadení neodkladného opatrenia je umožniť protistrane oboznámiť sa s obsahom tvrdení navrhovateľa.

10.1.1. Odvolací súd však poukazuje na to, že odvolanie smeruje voči rozhodnutiu súdu, ktorý je povinný v rozhodnutí sa vysporiadať s podstatnými skutkovými tvrdeniami strany a v dôvodoch rozhodnutia (uvedením podstatných úvah) uviesť skutočnosť, na ktorých spočíva právne záväzný výrok. Súd preniesol podstatnú časť návrhu, podstatné skutkové tvrdenia (ktoré považoval za rozhodujúce pre vydanie uznesenia), do odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, a tým ozrejmil stranám sporu skutkový

stav, a tak i časť návrhu, ktorú považoval pre vydanie rozhodnutia za podstatnú. Odvolanie teda smeruje voči tej časti skutkových tvrdení, ktoré sú obsiahnuté v napadnutom uznesení. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvoinštančného, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04, II. ÚS 449/2015).

10.2. Porušením práva na spravodlivý súdny proces je potrebné rozumieť také závažné a zásadné procesné pochybenie súdu, v dôsledku ktorého sa pred vydaním rozhodnutia strane sporu objektívne odňala možnosť (právo) uplatniť prostriedky procesného útoku alebo obrany a toto pochybenie môže mať vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia. Takéto porušenie v prejednávanej veci podľa odvolacieho súdu nenastalo. Podľa odvolacieho súdu nemožno opomenúť tiež skutočnosť, že právne zastúpený žalovaný mal, napriek pochybeniu prvoinštančného súdu pri doručovaní návrhu, možnosť oboznámiť sa s obsahom návrhom nahliadnutím právneho zástupcu do elektronického súdneho spisu. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol právnomu zástupcovi žalovaného v konečnom dôsledku doručený priamo zo strany žalobcu, čím sa dostal do jeho dispozičnej sféry, a tak mal objektívnu možnosť oboznámiť sa s jeho obsahom.

10.3. K námietke žalovaného o procesnom pochybení prvoinštančného súdu pri aplikácii § 129 CSP a k porušeniu práva na spravodlivý proces nesprávnou výzvou z 27.05.2020, ktorou žalobcu vyzval na upresnenie petitu návrhu (uznesenie č. k. 1Cbi/14/2020-4), odvolací súd uvádza, že s touto námietkou žalovaného o naplnení odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP sa nestotožňuje. Súdna prax už poukázala na rozpor a konflikt medzi § 129 ods. 1 a § 327 CSP, ako uvádza aj žalovaný, čo len potvrdzuje záver súdu o rozpornosti, resp. nedostatočnej legislatívnej kvalite, ktorú je následne potrebné odstraňovať súdnym výkladom práva. Z doterajšej praxe, ale i právnej doktríny (napr. uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19Co/39/2017, už cit. Komentár k CSP M. Števček a spol., Diskusné fórum k CSP a CMP - Neodkladné a zabezpečovacie opatrenia/Žaloba, JUDr. J. B., doc. JUDr. A. C., PhD., LL.M., JUDr. A. U., PhD. X. 05.11.2018), možno ustáliť záver, že ustanovenie § 327 CSP sa aplikuje len na neodkladné opatrenia podané po (alebo súčasne) so začatím konania vo veci samej (čo je aj prípad v prejednávanej veci).

10.3.1. Odvolací súd uvádza, že za vady podľa § 327 CSP brániace pokračovaniu v konaní je potrebné považovať len zásadné nedostatky obligatórnych náležitostí návrhu a takú nezrozumiteľnosť petitu, ktorá bez ďalšieho bráni súdu pokračovať v konaní vydaním rozhodnutia.

10.3.2. Z petitu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, doručeného súdu dňa 19.05.2020, spolu so žalobou vo veci samej, takáto nezrozumiteľnosť, ani neurčitosť navrhovaného neodkladného opatrenia nevyplýva. Žalobca sa pôvodným petitom návrhu voči žalovanému domáhal zákazu prevádzať, zaťažovať alebo „akýmkoľvek iným spôsobom“ nakladať s tam označeným obchodným podielom. Petitom návrhu tak bola dostatočne a jasne formulovaná vôľa - nárok žalobcu, ktorého dočasnej súdnej ochrany sa domáhal. Ako vyplýva z následnej výzvy súdu nejasnosť, resp. neurčitosť súd videl len v časti petitu obsahujúcej slovné spojenie „akýmkoľvek iným spôsobom“ nakladať s majetkom a vo vzťahu k tejto časti žalobcu vyzval na spresnenie petitu. Odvolací súd však dodáva, že i bez odstránenia tohto nedostatku spočívajúceho v bližšom definovaní pojmu „akýmkoľvek iným spôsobom“ bol petit neodkladného opatrenia určitý a vykonateľný, keďže pod pojem zákazu prevádzať možno zahrnúť tiež zákaz scudzenia obchodného podielu (darom, kúpou, či iným spôsobom) a pod pojem zákazu zaťažovať možno podriaďiť zákaz zriaďovať k obchodného podielu práva tretích osôb (nájom, podnájom, záložné právo, vecné bremeno, zabezpečovací prevod práva). Súd prvej inštancie mal splnené podmienky na konanie o návrhu aj bez aplikácie § 129 CSP. Bolo preto vecou súdu, či vyzve žalobcu na upresnenie petitu v tejto časti, alebo návrh v časti „akýmkoľvek iným spôsobom“ odmietne. Použitím ustanovenia § 129 CSP, teda len upresňoval pôvodný petit bez zmeny ním uplatneného práva.

11. K námietke žalovaného o neprimeranosti nariadeného neodkladného opatrenia spočívajúcej v zásahu do jeho práv a o nenaplnení zákonom predpokladaných podmienok jeho nariadenia podľa § 325 ods. 1 CSP, odvolací súd uvádza, že pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce osvedčiť potrebu jeho vydania. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou navrhovaného riešenia. Osvedčenie (na rozdiel od dokazovania) sa posudzuje len podľa obsahu návrhu a k nemu pripojených, prípadne dodatočne predložených listín. Takýto postup súdu predpokladá platná právna úprava (§ 329 ods. 1 CSP) sledujúca tým dosiahnutie účelu právneho inštitútu neodkladného opatrenia, ktorým je rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej okamžitý zásah súdu (Najvyšší súd SR 1Cdo/201/2019).

11.1. V prejednávanej veci neodkladné opatrenie sleduje dosiahnutie účelu konania vo veci samej a zabránenie vzniku možných, budúcich sporov, pre prípad nakladania žalovaného s obchodným podielom

do budúcnosti. Trvanie neodkladného opatrenia je obmedzené trvaním konania vo veci samej, čím sa dosahuje pôsobenie jeho účinkov len na nevyhnutú dobu trvania konania vo veci samej. Podmienka osvedčenia dôvodnosti nároku žalobcu, ktorému sa má neodkladným opatrením poskytnúť dočasná ochrana, splnená bola. Žalobca osvedčil existenciu právnych úkonov odsúdeného/úpadcu, ktorými došlo k zmenšeniu jeho majetku v čase vedenia trestného stíhania, ktoré vzbudzovalo dôvodnú obavu z možnosti uloženia, aj k uloženiu trestu prepadnutia majetku.

11.2. Nariadené neodkladné opatrenie neobmedzuje žalovaného v požívaní práv viažucich sa k obchodnému podielu v bežnom rozsahu. Obmedzenia sa vzťahujú len na nakladanie s nimi nad bežný rámec. Doba trvania neodkladného opatrenia je limitovaná trvaním konania vo veci samej, čím obmedzuje žalovaného len v nevyhnutnom rozsahu a spôsobom, ktorým je z pohľadu odvolacieho súdu zachovaná rovnováha medzi právom žalobcu na dočasnú súdnu ochranu a právom žalovaného na ochranu vlastníctva pred neprimeraným zásahom.

12. Odvolací súd s poukazom na § 340 ods. 1 CSP záverom dopĺňa, že ak by neodkladné opatrenie zaniklo alebo bolo zrušené z iného dôvodu než, že sa návrhu vo veci samej vyhovel alebo, že právo navrhovateľa (žalobcu) bolo uspokojené, navrhovateľ by bol povinný nahradiť škodu, resp. inú ujmu tomu, komu takýmto neodkladným opatrením vznikla. Pokiaľ by sa teda v ďalšom konaní ukázalo, že nariadené neodkladné opatrenie nemá oporu vo výsledku konania vo veci samej, zákon osobe z neodkladného opatrenia povinnej priznáva účinný prostriedok právnej ochrany, čo je obom právne zastúpeným stranám sporu známe.

13. Odvolací súd, vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností konštatuje vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a s poukazom na zistený skutkový stav a citované ustanovenia zákona, napadnuté uznesenie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správne potvrdzuje.

14. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, 2 v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech a nárok na náhradu trov konania si riadne uplatnil, priznal tento nárok voči žalovanému v plnom rozsahu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).